

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Вінницький національний медичний університет
ім. М.І.Пирогова

„ЗАТВЕРДЖЕНО”

на методичній нараді
кафедри фтизіатрії з курсом
клінічної алергології та імунології

зав. кафедри
доцент ЗВО Кулик Л.Г.

“18” вересня 2026 р.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

навчальної дисципліни «Фтизіатрія» (ВК 4.13)
для здобувачів ступеня доктора філософії
на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти

Галузь знань: 22 Охорона здоров'я
Спеціальність: 222 Медицина

2026–2027 навчальний рік

Основна (базова) література

1. Денесюк В. І., Денесюк О. В.
Внутрішня медицина : підручник (3-тє вид., перероб. і доп.). — Київ : Моріон, 2019.
— 960 с.
 Вільний доступ відсутній (друковане видання)
2. Петренко В. І. (ред.)
Фтизіатрія : підручник. — Київ : Медицина, 2015. — 471 с.
 Вільний доступ відсутній (базовий національний підручник)
3. Всесвітня організація охорони здоров'я (WHO)
Консолідовані настанови ВООЗ з туберкульозу. Модуль 3: Діагностика. — Женева, 2024.
 <https://www.who.int/publications/i/item/9789240107243>
4. Всесвітня організація охорони здоров'я (WHO)
Консолідовані настанови ВООЗ з туберкульозу. Модуль 4: Лікування та догляд. — Женева, 2024.
 <https://www.who.int/publications/i/item/9789240107243>
5. Всесвітня організація охорони здоров'я (WHO)
Ведення туберкульозу у дітей та підлітків: консолідовані настанови. — Женева, 2024.
 <https://www.who.int/publications/i/item/9789240046764>
6. Всесвітня організація охорони здоров'я (WHO)
Глобальний звіт з туберкульозу 2024. — Женева, 2024.
 <https://www.who.int/teams/global-tuberculosis-programme/tb-reports>
7. Фрідман Л. Н., Дедікоут М., Девіс П.
Клінічний туберкульоз (6-те вид.). — Бока-Ратон : CRC Press, 2020.
 Повний текст не у відкритому доступі (використовується як додаткове англomовне джерело)
8. Центр з туберкульозу Curry (США)
Контроль туберкульозної інфекції: практичний посібник з профілактики ТБ (2-ге вид.). — Сан-Франциско, 2024.
 <https://www.currytbcenter.ucsf.edu/products/tuberculosis-infection-control>

Допоміжна література

1. Всесвітня організація охорони здоров'я
Глобальний звіт з туберкульозу 2023. — Женева : ВООЗ, 2023.
 <https://www.who.int/teams/global-tuberculosis-programme/tb-reports>
2. Всесвітня організація охорони здоров'я
Оперативний посібник ВООЗ з лікування туберкульозу, включно з лікарсько-стійкими формами. — Женева : ВООЗ, 2022.
 <https://www.who.int/publications/i/item/9789240053724>
3. Дюжева О. О., Скоклюк Л. М., Жеребко Н. М. та ін.
Інноваційні методи діагностики туберкульозу у дітей: застосування аналізу калу в Україні. Tropical Medicine and Infectious Disease, 2024, 9(9), 209.
 <https://www.mdpi.com/2414-6366/9/9/209>
4. Островський М. М., Макойда І. Я., Молодовець О. Б. та ін.
Ведення випадку туберкульозу в умовах реформування фтизіатричної служби: на

допомогу сімейному лікарю. Терапевтика, 2024, № 1.

 <https://terapevtyka.com.ua/index.php/journal/article/view/176>

5. Пікас О. Б., Семенюк М. А.

Клініко-епідеміологічні особливості туберкульозу в Україні: огляд літератури.

Туберкульоз, легеневі хвороби, ВІЛ-інфекція, 2024, № 2.

 <https://tubvil.com.ua/article/view/304389>

6. Пилипів Л. І., Піскур З. І.

Антибіотикорезистентність у фтизіатрії та пульмонології: сучасний стан проблеми.

Східноукраїнський медичний журнал, 2024, 12(2), 192–201.

 <https://ouci.dntb.gov.ua/works/4NKgBVYI/>

7. Шаповалов В. В.

Комбіновані протитуберкульозні препарати: аналіз фармацевтичного ринку України.

Annals of Mechnikov's Institute, 2024.

 <https://journals.uran.ua/ami/article/view/329329>

8. Яновський Ф. Г., Валецький Ю. М., Ничипорук В. О.

Сучасні особливості епідеміології туберкульозу в Україні (2018–2022 рр.).

Туберкульоз, легеневі хвороби, ВІЛ-інфекція, 2024, № 1.

 <https://nauka.gov.ua/works/rw.z7QxeTQb/>

Інформаційні ресурси

■ Національні інформаційні ресурси

1. Національний ресурсний центр з туберкульозу — офіційний ресурс із методичними матеріалами, протоколами діагностики й лікування ТБ, статистикою та практичними матеріалами.

 <http://tb.ucdc.gov.ua/>

2. Вебсайт Центру громадського здоров'я МОЗ України — Розділ “Туберкульоз” — інформація про епідеміологію, діагностику, лікування, контроль інфекції й дані з реєстрів.

 <http://phc.org.ua/>

3. Адреса сайту кафедри — навчальні матеріали, посилання на ресурси, лекції з фтизіатрії й суміжних дисциплін.

 <https://phthisiatry.blogspot.com>

4. Адреса сайту бібліотеки університету — доступ до електронних ресурсів, журналів, наукових баз, архівів публікацій.

 <http://library.vnmu.edu.ua>

■ Міжнародні та спеціалізовані ресурси

5. Питання туберкульозу на сайті ВООЗ (World Health Organization) — міжнародна інформація з епідеміології, сучасних стандартів діагностики й лікування, стратегії «End TB» та глобальних програм. health-ua.com

 <https://www.who.int/tb/en/>

6. Stop TB Partnership (Партнерство по боротьбі з ТБ) — інформація про глобальні ініціативи, вплив COVID-19 на ТБ-програму, інструменти моніторингу й оцінки.

 <https://www.stoptb.org/>

7. Radiopaedia (англ.) — розділи з туберкульозної рентгенографії та томографії — безкоштовний інтерактивний ресурс з великою базою зображень грудної клітки

(CXR), КТ та випадків ТБ.

 <https://radiopaedia.org/>

8. RSNA (Radiological Society of North America) — Cases and Resources — сучасні клінічні випадки, зображення, рекомендації щодо рентгенографії й КТ у легеневій медицині (включно з туберкульозом і іншими інфекціями).

 <https://www.rsna.org/>

9. PubMed — National Library of Medicine (NLM) — міжнародна наукова база даних із доступом до найновіших публікацій із фтизіатрії, респіраторної медицини, радіологічної діагностики тощо.

 <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>

Актуальні цифрові публікації та наукові матеріали

10. Цифровий архів журналу Туберкульоз, легеневі хвороби, ВІЛ-інфекція — електронні випуски з оглядами, клінічними дослідженнями й новими підходами у фтизіатрії (2020–2024). [Цифровий архів ННМБУ](#)

 <https://emed.library.gov.ua/vit-a-pol/tuberkuloz-lehenevi-khvoroby-vil-infektsiia/>

11. Наукові огляди з туберкульозу та суміжних тем — сучасні огляди щодо діагностичних алгоритмів, застосування КТ у легеневій діагностиці, комбінацій методів (анатомічні й молекулярні) — напр., статті в Tuberculosis, Lung Diseases, HIV Infection (Україна).

 <https://tubvil.com.ua/>